VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI KULTURY FIZYCZNEJ, SPORTU I TURYSTYKI**
(NR 58)
z dnia 24 stycznia 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki (nr 58)

24 stycznia 2013 r.

Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, obradująca pod przewodnictwem posła **Andrzeja Biernata (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację Ministra Rozwoju Regionalnego oraz Ministra Sportu i Turystyki na temat priorytetów programowych Unii Europejskiej dotyczących promocji zdrowia poprzez sport i turystykę.

W posiedzeniu udział wzięli: **Katarzyna Sobierajska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki wraz ze współpracownikami, **Paweł Orłowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, **Maria Sieklucka** główny specjalista kontroli państwowej w Najwyższej Izbie Kontroli, **Iwona Łotysz** sekretarz ds. letnich dyscyplin olimpijskich w Polskim Komitecie Olimpijskim.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Krzysztof Majer**, **Artur Zaniewski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji. Dzisiejszy porządek dzienny przewiduje informację Ministra Rozwoju Regionalnego oraz Ministra Sportu i Turystyki na temat priorytetów programowych Unii Europejskiej dotyczących promocji zdrowia poprzez sport i turystykę. Witam panią minister Katarzynę Sobierajską, pana ministra Pawła Orłowskiego, przedstawicieli Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, przedstawicieli NIK oraz panią Iwonę Łotysz z PKOl. Zaczynamy posiedzenie. Procedowanie rozpoczniemy od wypowiedzi pani minister, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Katarzyna Sobierajska:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, przypadł mi dziś w udziale zaszczyt prezentowania informacji na temat priorytetów Unii Europejskiej dotyczących promocji zdrowia poprzez sport i turystykę. Materiał Ministerstwa Sportu i Turystyki jest dostępny. Postaram się w skróconej wersji przedstawić najważniejsze kwestie. Podzieliliśmy ten materiał i przygotowaliśmy go w dwóch podstawowych obszarach – odrębnie w sporcie i turystyce. Należy stwierdzić, że Komisja Europejska przykłada dość dużą wagę generalnie do promocji zdrowia poprzez sport. Aktywność fizyczna odkrywa kluczową rolę w zakresie profilaktyki prozdrowotnej i skutecznej walki z chorobami cywilizacyjnymi. Tej tematyce poświęcono kilka dokumentów Komisji Europejskiej, o których teraz chciałam wspomnieć. W dość dużym zakresie pojawia się w nich tematyka zmian demograficznych obecnie zachodzących w społeczeństwie, a mianowicie starzenia się społeczeństwa, a więc podejmowania takich działań, które będą zachęcały do zdrowego i aktywnego trybu życia. Pierwszym tego typu dokumentem Komisji Europejskiej jest Komunikat Komisji Europejskiej nt. Rozwijania europejskiego wymiaru sportu. Jest to jeden z pierwszych dokumentów przyjętych po wejściu w życie Traktatu z Lizbony, w którym określono pewne działania w obszarze sportu. Działania opisane w tym komunikacie pokazują bezpośredni związek pomiędzy dbałością o stan zdrowia i wydajnością społeczeństwa. W tym dokumencie podkreśla się również wagę doświadczeń na szczeblu międzynarodowym krajów członkowskich oraz formułowanie i wdrażanie krajowych wytycznych dotyczących aktywności fizycznej.

Drugim dokumentem jest Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie planu prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu na lata 2011–2014. Jednym z określonych w tym dokumencie zadań jest rozwój

współpracy w obszarze aktywności fizycznej wspierającej zdrowie, czemu mają sprzyjać działania podejmowane w ramach Grupy Eksperckiej Unii Europejskiej ds. Sportu, Zdrowia i Uczestnictwa. Dość specyficzna nazwa. Wspomniana Grupa Ekspercka została powołana do realizacji tych zadań. Jej członkami są przedstawiciele państw członkowskich, ale również reprezentanci szerokorozumianego ruchu sportowego. Podczas jednego z pierwszych spotkań została określona lista zadań do realizacji w tym przedziale czasowym, których dotyczą prace grupy, a więc lat 2011–2014. Pierwszym z tych zadań jest opracowanie wkładu do przyszłych inicjatyw Unii w obszarze aktywności fizycznej wpływającej na zdrowie na podstawie wytycznych Unii dotyczących aktywności fizycznej z 2008 roku. Kolejne działanie to wypracowanie wytycznych dla wzmocnienia współpracy pomiędzy sektorem sportu a sektorem ubezpieczeń zdrowotnych. Następne to określenie celów wspierających procesy aktywnego starzenia się w kontekście europejskiego roku seniorów – 2012. Kolejne zadanie to przygotowanie wkładu do opracowania formularza pytań do kolejnego badania eurobarometru na temat sportu i opracowanie przyszłych inicjatyw i propozycji realizowanych na poziomie Unii w obszarze promocji zdrowia i aktywności fizycznej.

Następnym dokumentem są konkluzje Rady Unii Europejskiej w sprawie propagowania aktywności fizycznej sprzyjającej zdrowiu. Ten dokument stanowi specyficzną formę deklaracji politycznej podkreślającą rolę aktywności fizycznej w profilaktyce zdrowotnej. Zwrócono w nim również uwagę na fakt, że aktywność fizyczna jest jednym z najskuteczniejszych sposobów zapobiegania chorobom niezakaźnym, zwalczania otyłości. Wezwano w nim państwa członkowskie do dalszych postępów we wdrażaniu i kształtowaniu strategii sektorowych i polityk mających na celu propagowanie szeroko rozumianej aktywności fizycznej w społeczeństwie.

W tej chwili omówię program szczególny – Erasmus dla wszystkich – na lata 2014–2020. W tym programie również znalazł się obszar sportu. W tej przyszłej perspektywie podmioty działające w obszarze sportu będą mogły aplikować o środki na różnego rodzaju działania. Te działania będą oczywiście ukierunkowane i będą stanowiły priorytet w tym programie w obszarze sportu. Dotyczą one między innymi promocji aktywności fizycznej wspierającej zdrowie. Był to jeden z priorytetów działań przygotowawczych ogłoszonych przez Komisję Europejską w 2009 roku w obszarze sportu. Inne planowane programy to zwalczanie transgranicznych zagrożeń dla sportu takich jak doping, manipulacja wynikami sportowymi, przemoc, rasizm i nietolerancja. Najistotniejsze są tu kwestie związane z dopingiem, które łączą się w sposób zasadniczy z kwestiami zdrowotnymi. Promowanie i wspieranie dobrego zarządzania w sporcie i dwutorowej kariery sportowej. Promowanie wolontariatu w spocie, a także integracji społecznej. Wyrównywanie szans oraz aktywności fizycznej wpływającej na zdrowie poprzez zwiększenie udziału w sporcie.

Ostatnie dwa dokumenty, które były przyjęte w okresie nieco poprzedzającym obecne działania, w latach 2007 oraz 2008 to Biała Księga na temat sportu i plan działania Pierre de Coubertin z 2007 roku. Podjęto w nim i zawarto pewne zalecenia w obszarze promocji zdrowia. Następnie są wytyczne UE dotyczące aktywności fizycznej z 2008 roku – dokument ten zakłada 41 wytycznych podkreślających przede wszystkim konieczność rozwijania dobrych praktyk i współpracy międzyresortowej pomiędzy resortami sportu, zdrowia, edukacji, transportu i środowiska na rzecz realizacji zadań promujących aktywność fizyczną wspierającą zdrowie.

Jeśli chodzi o turystykę, to oczywiście, zwłaszcza turystyka aktywna ma dość istotny wpływ na profilaktykę prozdrowotną oraz utrzymanie dobrego stanu zdrowia. Buduje ona pozytywne postawy zdrowego trybu życia. Nie ma jednak wprost sformułowanych dokumentów na poziomie Unii Europejskiej, które łączą działania związane lub prowadzone w obszarze turystyki z działaniami na rzecz poprawy zdrowia społeczeństwa. Należy podkreślić, że wszelkie działania, które w chwili obecnej podejmuje Komisja Europejska lub podkreśla ich znaczenie w dokumentach, zwracają uwagę na zmiany demograficzne zachodzące w społeczeństwie. Jest to między innymi budowanie specjalnych produktów czy ofert turystycznych skierowanych do seniorów uwzględniających fakt starzenia się społeczeństwa.

Jeśli chodzi o najważniejsze dokumenty i komunikaty Komisji Europejskiej w obszarze turystyki, to miałam okazję kilkakrotnie przywoływać pierwszy komunikat Komisji z 2006 roku – Odnowiona polityka turystyczna Unii Europejskiej. Później mieliśmy partnerstwo na rzecz turystyki europejskiej, a także ostatni dokument – Europa – najpopularniejszy kierunek turystyczny na świecie – nowe ramy polityczne dla europejskiego sektora turystycznego. Tak jak powiedziałem zwraca się tu uwagę na te zjawiska, które obecnie się pojawiają, a więc prowadzi się działania skierowane zwłaszcza do tego segmentu społeczeństwa, który stanowią seniorzy.

Ze strony Ministerstwa Sportu i Turystyki, streszczając przedstawiony państwu dokument, to tyle. Oczywiście jestem przygotowana do wszelkiego rodzaju pytań.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Dziękuję. Myślę, że uzupełni pan minister Orłowski, bo jeśli mówimy o założeniach, to musimy dopasować do tego jakieś pieniądze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego Paweł Orłowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani minister przedstawiła generalną politykę unijną. Przechodząc do omówienia tej tematyki w kraju w powiązaniu z polityką spójności, a więc tą, której Polska jest największym beneficjentem, można wskazać, że w tej perspektywie na działania związane z turystyką, w dużej części inwestycyjne, przeznaczonych zostało około 1 mld euro. W polityce spójności, której jak powiedziałem Polska jest największym beneficjentem – ta polityka ogólnie mówiąc pozwala nam doganiać inne kraje europejskie w sferze inwestycyjnej – zarówno w bieżącej perspektywie na lata 2007-2013, jak i w przyszłej polityce spójności, nie ma wprost określonej kategorii, celu tematycznego związanego ze sportem i turystyką. Budżet będzie poddawany pod dyskusję w lutym. Mamy nadzieję, że zostanie przyjęty plan wieloletni. Turystyka jest gałęzią gospodarki, więc znajduje ujęcie w tej perspektywie w wielu programach, szczególnie w programach regionalnych, ale również w Programie Innowacyjna Gospodarka, w Programie Rozwoju Polski Wschodniej, a także w Programie Kapitał Ludzki.

Należy pamiętać, że na poziomie kraju mamy swobodę programowania w ramach tych dokumentów, które Polska przyjmuje i negocjuje, a które są wyznacznikiem tego, co możemy finansować. Wskazuje nam to Komisja Europejska. W latach 2014–2020 będziemy się opierać przede wszystkim na Strategii Europa 2020. Dokumentem odpowiadającym dokumentom unijnym jest program reform czy strategia długookresowa rozwoju kraju. Tam, jak wskazywałem, nie znajdują się kategorie wprost dotyczące sportu czy turystyki. Głównym celem, który będzie przyświecał polityce spójności na lata 2014–2020 jest konkurencyjność, a także kwestie związane ze spójnością społeczną, wykluczeniem, ale przede wszystkim z dobrym rządzeniem, także administracją. Największe środki zostaną skoncentrowane na sferze konkurencyjności, badaniach i rozwoju, innowacyjności, wzroście gospodarczym i poprawie efektywności działania przede wszystkim małych i średnich przedsiębiorstw.

Nie ulega wątpliwości, że turystyka jest jedną z dziedzin gospodarki. Działania związane z turystyką przede wszystkim z punktu widzenia przedsiębiorców małych i średnich będą mogły być finansowane, co do zasady, na poziomie regionalnym. Przewiduje się duże wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw. Uznaje się, że duże przedsiębiorstwa, nawet przy spowalniającej gospodarce, przy sytuacjach kryzysowych są w stanie koncentrować własne środki na rozwój. Te przedsiębiorstwa, które mają problem z dostępem do kapitału, ze środkami rozwojowymi należą do grupy średnich i małych. Tak też wygląda struktura przedsiębiorstw w Polsce. Szczególnie z punktu widzenia programów regionalnych, znaczna część środków (mniej więcej 50%) zostanie przeznaczonych na badania i rozwój. Tu włączy się innowacyjność – połączenie sfery naukowej ze sferą przedsiębiorców, gospodarkę niskoemisyjną, oraz włączą się małe i średnie przedsiębiorstwa. Firmy działające w sferze turystyki w tym zakresie będą mogły być wspierane w dużej mierze na bazie regionalnej specjalizacji. Część regionów będzie stawiała na turystykę jako jeden z czynników rozwojowych, a część pomocy przewiduje się w ramach małych i średnich przedsiębiorstw.

Turystykę również można określić, co zakładamy w kontekście programów krajowych, jako działania związane z dziedzictwem przyrodniczym, jego ochroną i waloryzacją. Będzie miała swoje ujęcie bardziej środowiskowe, związane z dziedzictwem kulturowym, a także znaczenie w programach krajowych. Dzisiaj trudno powiedzieć o konkretnych szczegółach, nie chcę mówić nawet o projektach, ale o działaniach skierowanych na turystykę. Obecnie jesteśmy na etapie konstruowania tych programów. W ubiegłym tygodniu Rada Ministrów przyjęła założenia do Umowy o partnerstwie. To będzie główny dokument łączący nas z Komisją Europejską, który wyznacza cele tematyczne, jakie będą programy i jakie obszary będziemy finansowali. Jak wskazywałem, turystyka ujęta jest głównie w sferze działania przedsiębiorców w regionach, także w ramach specjalizacji regionalnych i potencjalnie w ramach programów krajowych w aspekcie dziedzictwa kulturowego i walorach środowiskowych.

Dziedzina sportu nie występuje wprost w kategoriach wsparcia. Jeszcze trochę jednak powiem na temat sportu bez tego zdrowotnego ujęcia. Inwestycje związane ze sportem, choć nie są wskazane wprost jako cel polityki spójności 2014–2020 mogą być elementem bardziej zintegrowanych inwestycji, przykładowo związanych z rewitalizacją czy nowym instrumentem, jakim są zintegrowane inwestycje terytorialne, które mogą być realizowane przez wszystkie miasta wojewódzkie. Przy zgodzie marszałka mogą być w to włączane miasta subregionalne, inne miasta powiatowe oraz lokalne ośrodki wzrostu. Jeśli mówimy o działaniach rewitalizacyjnych to w ramach wiązki projektów można przewidywać również rozwój infrastruktury związanej z kulturą fizyczną i sportem.

Uwzględniając kwestię zdrowia, bo takie było założenie i temat dzisiejszego posiedzenia Komisji, to wątek demograficzny, o którym mówiła pani minister najbardziej wpływa na to, w jakich dziedzinach może pojawiać się finansowanie związane z aktywnością fizyczną. Mamy dwa priorytety w kontekście zdrowia – zdrowe, aktywne starzenie się, pamiętając, że mamy tu do osiągnięcia cel zatrudnieniowy. Nakierowane jest ono na wsparcie osób nieaktywnych zawodowo, seniorów, w kontekście możliwości podejmowania i kontynuowania przez nich pracy. Chodzi o osoby w wieku 50+. Ta aktywność fizyczna może pojawiać się w kontekście programów europejskich, profilaktycznych i generalnego zwiększania i polepszania aktywności fizycznej. Drugi cel jest powiązany z kwestiami zdrowia to włączenie społeczne. Te działania skierowane są do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i takich, które nie mają dostępu do podstawowych usług zdrowotnych. Trudno będzie mówić wprost o finansowaniu jakichś działań związanych z aktywnością fizyczną, ale na tym etapie nie można ich całkowicie wykluczyć. Raczej jest to wsparcie dla osób wykluczonych w dostępie do podstawowych usług publicznych, w tym między innymi zdrowotnych.

Aktywność fizyczna i kwestie związane ze sportem mogą znaleźć swój wymiar także w ramach działalności związanej z edukacją, w programach rozwojowych szkół, w kontekście programów edukacyjnych, łączenia funduszy, *cross-finansingu*, łączenia zakupów sprzętu, infrastruktury sportowej dla szkół. To kolejny wycinek związany ze wsparciem infrastruktury sportowej, który można przewidzieć. Generalnie w programach rozwojowych szkół też go można odnaleźć, albowiem aktywność fizyczna ma tam swój wymiar edukacyjny.

Podsumowując, należy pamiętać, że polityka spójności i generalnie fundusze unijne w ujęciu budżetowym 2014–2020, to nie środki, które zastępują wydatki krajowe. To środki, które musimy koncesjonować, możemy mówić, że zakładamy, że uzyskamy 68 mld euro w przyszłej perspektywie – liczymy na to, że będzie to ponad 70 mld euro. Wydają się to duże środki, ale muszą być skoncentrowane na tym, aby zapewnić rozwój na kolejne lata. Dlatego koncentrujemy się na kwestiach związanych z konkurencyjnością, a także na wykluczeniu społecznym. Nie oznacza to, że te środki możemy przeznaczyć na wszystkie dziedziny i że możemy zastąpić wydatki krajowe. Sport i turystyka będą miały swój wymiar w przyszłych budżetach krajowych.

Nie tylko sama polityka spójności i rozwojowy budżet 2014–2020 jest jedynym mechanizmem finansowania różnego rodzaju działań także u nas w kraju. Wskazywała pani minister różne inicjatywy Komisji Europejskiej, także w ramach programów ponadnarodowych, które nie wchodzą w ramy polityki spójności. Przede wszystkim będzie

to dofinansowanie w ramach polityki spójności, które będzie mogło się pojawić i dotyczy turystyki w ujęciu przedsiębiorców, dziedzictwa kulturowego, ochrony walorów przyrodniczych. Sport pojawi się jako część bardziej zintegrowanych inwestycji, czy to o charakterze rewitalizacyjnym, czy wynikających ze specjalizacji regionalnych. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Dziękuję. Tradycyjnie pan minister powiedział, że pieniędzy nie będzie. Chyba taka już jego rola. Po raz pierwszy w historii od Strategii Lizbońskiej pojawił się sport, jako obszar zainteresowania Unii Europejskiej. Wydawałoby się, że powinny być przekierowane jakieś dedykowane środki na ten obszar. Mam nadzieję, że pan minister nie powiedział ostatniego zdania i te środki gdzieś tam w sposób jawny będą skierowane. Rozpoczynam dyskusję, chyba, że któraś z pań chce jeszcze coś dopowiedzieć? Dziś mamy przewagę pań. Głos ma pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej MSiT Ewa Suska:

Może tylko jedno zdanie w kontekście tych środków. W nowej perspektywie finansowej zaplanowano program Erasmus for all, który zawiera sport. W ramach tego sportu 34 mln euro rocznie przeznaczane będzie na miękkie projekty sportowe. To dość duża kwota i właściwie po raz pierwszy taka kwota się pojawia.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Ale w ujęciu ponadnarodowym.

Dyrektor departamentu MSiT Ewa Suska:

Wyłącznie ponadnarodowym.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Erasmus dla wszystkich, to sport dla wszystkich. Głos ma pan poseł Tomaszewski Jan.

Poseł Jan Tomaszewski (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, pani minister, panie ministrze, zaproszeni goście, mam jedną uwagę. Mówimy, jak powiedzieli pani i pan minister o aktywnym starzeniu się. Nie ma powiedzianego słowa o jednej bardzo poważnej kwestii, która w Polsce niestety stała się zmorą – aktywne dorastanie. Co Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz pan minister w ramach swojego resortu planują zrobić, jakie środki przeznaczyć, aby 60% dzieci nie opuszczało lekcji WF? Nie czarujmy się – jeśli Jaś się tego nie nauczy, to Jan nie będzie wiedział. Nie wiem czy jest to zaraza polskiego sportu i zaraza nauczania. Podczas jednego z poprzednich posiedzeń Komisji obecni byli panowie rektorzy, którzy szkolą, a raczej „produkują" – przepraszam za kolokwializm – nauczycieli WF. Dbają tylko o kwestie finansowe, czemu dali tu wyraz i naprawdę nie interesuje ich fakt, że trenowane dzieci czy nauczane przez ich wychowanków uciekają z lekcji WF. Wydaje mi się, że to jest problem, który trzeba natychmiast rozwiązać.

Na moje stwierdzenie, że obecnie dziesięcioletnie dzieci będą żyły krócej niż ich rodzice, jeden z rektorów powiedział, że to nieprawda, bo będą żyły 102 lata. Opieram to na badaniach amerykańskich naukowców. Dlaczego dzieci nie uczęszczają na lekcje WF, dlaczego się nie rozwijają, nie mają zaszczepionego bakcyla? Jeden z rektorów odpowiedział, że to choroba cywilizacyjna. Do cholery, czy oni produkują, czy kształcą tych nauczycieli? Kto powoduje to, że dziecko przychodzi na lekcje WF z ochotą i na nią czeka? Ci absolwenci AWF robią to na zasadzie – trzeba odklepać tę lekcję „mata piłkę, grajta sobie i róbta co chceta". Dlaczego nie ma tego w opracowaniach Komisji Europejskiej? Dlatego, bo tam jest normalnie. Tam dzieci przychodzą na lekcje WF i ćwiczą niemalże ze 100 % frekwencją. Jeszcze raz podkreślam, że musimy coś zrobić, bo będziemy budowali więzienia i szpitale, a nie rozwijali sport wśród młodzieży. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Dziękuję. Oczywiście to była bardzo dramatyczna ocena rzeczywistości, niekoniecznie zbieżna ze wszystkimi poglądami. Pan poseł Tadeusz Tomaszewski ma głos.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Panie przewodniczący, pani minister i panie ministrze, szanowni państwo, myślę, że te informacje od czasu do czasu są bardzo istotne dla naszej Komisji. Pozwalają nam śledzić politykę europejską w zakresie sportu i turystyki. Może mniej powiem o turystyce, bo myślę, że podczas poprzedniego etapu programowania, jak i obecnego dość znaczące środki europejskie były kierowane na turystykę, jako element gospodarki i tych spraw, o których mówił pan minister.

Jeśli chodzi o sport, to przebijamy się z dokumentami programowymi w ramach Unii Europejskiej. Zaczynają one się pojawiać. Chciałbym się odnieść do tego co czuję, co się u nas dzieje, a co jest zawarte w wytycznych Unii Europejskiej dotyczących aktywności fizycznej. Po pierwsze, gdy przegląda się ten dokument, to wielokrotnie napisane jest w nim o międzysektorowej polityce. Niestety Polska nadal jest krajem resortowym. W bardzo wielu przedsięwzięciach ministrowie właściwi nie współpracują ze sobą. Nie próbuje się wykorzystać wszystkich instrumentów prawnych, finansowych i organizacyjnych, po to aby coś co jest ważne ze społecznego punktu widzenia stało się programem. W ostatnich latach, dobrze, że tak się dzieje, dużo czasu poświęcamy aktywności fizycznej osób starszych. Mamy europejski rok osób starszych, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej ogłosiło program, nabór wniosków. W dniu wczorajszym również nasza Komisja przyjęła dezyderat dotyczący inspirowania za pomocą środków z dopłat do gier liczbowych stref aktywności fizycznej seniorów w parkach itd.

Rodzi się pytanie, dlaczego te wszystkie projekty nie są tworzone wspólnie? Rząd mówi – „dobrze, tu mamy na projekty edukacyjne, wyciągające ludzi z domu itd.", a obok tego przechodzi człowiek. Ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej finansuje takie gotowe, kompleksowe centra, do których dokłada się również samorząd. Można spróbować to wykorzystać. Następnie jest to, o czym mowa w zaleceniach dla rządów centralnych – chodzi o opracowanie krajowej polityki wspierającej organizacje, które realizują te programy. Brakuje mi przede wszystkim polityki kompleksowej, a nie resortowej. Gdy patrzymy na politykę resortową, to w każdym zaleceniu znalazłbym działanie, które wpisuje się w politykę kompleksową. Gdy mówimy o kierownikach aktywności fizycznej na obiektach, to przychodzi mi na myśl Animator – „Orlik".

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

W ogóle program animator.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Chcę powiedzieć o obiektach, czyli o Animatorze – „Orlik". Mieliśmy założenie, że to mają być osoby, które nie tylko zamykają i otwierają obiekt, pilnują, zbierają śmieci, wypełniają terminarz obiektu. Niektórzy od czasu do czasu prowadzą zajęcia. To mają być ludzie, którzy wokół tego obiektu powinni kreować aktywność fizyczną. Niestety tego drugiego kroku nie zrobiliśmy i pewnie trudno nam będzie go zrobić, gdy człowiek otrzymuje 1000 zł miesięcznie, albo łączy się jego umowę z urzędem miasta itd. Te uwarunkowania powodują, że albo jest tam duża rotacja, albo są tam ludzie, którzy sobie dorabiają, więc to nie będzie ich podstawowe miejsce aktywności. Trudno będzie nam wypełnić tę regułę. W wielu miejscach pojawiają się programy, które są odpowiedzią na ten problem, ale nie są częścią jakiejś całości.

Pan minister rozwoju regionalnego wspomniał o tym, że sport nie występuje w kategoriach wsparcia w nowej perspektywie finansowej, a może występować w polityce regionalnej. Jeśli chodzi o inwestycje sportowe, to wystąpi w dwóch obszarach – rewitalizacji i zintegrowanych inwestycji terytorialnych. To dobrze, dlatego że będzie to zależało w znacznej mierze od władz samorządowych, sejmikowych czy przyjmą takie rozwiązania. Niektóre władze już sygnalizują, że ze względu na to, iż wcześniej w ramach podnoszenia poziomu edukacji były środki na hale sportowe itd., to teraz nie będą ich na to przeznaczały tylko na inne elementy. To wszystko zależy od sprawności i umiejętności oddziaływania sektora pozarządowego zajmującego się sportem, ale również samorządów tworzących dane województwo. To oni decydują czy chcą ewentualnie jako jeden z priorytetów dalej tworzyć warunki sportowe.

Mój przedmówca – pan poseł Jan Tomaszewski – mówił o tym w sposób dramatyczny. Chodzi o zajęcia z wychowania fizycznego dla dzieci i młodzieży. Myślę, że ten dramatyzm występuje w wielu miejscach, choć nie tak mocno w skali kraju. Ma on szczególne uzasadnienie, bo w myśl przysłowia „czym skorupka za młodu nasiąknie…" jest to bardzo istotne. W wytycznych dotyczących aktywności fizycznej napisane jest o oświacie i są pewne zalecenia. Gdy się je czyta, to można powiedzieć, że w znacznej mierze jest to forma odpowiedzi na to, o czym mówił pan poseł Jan Tomaszewski, zwłaszcza gdyby udało się wprowadzać te wytyczne poprzez rząd centralny. Chodzi tu o pracę z nauczycielami, podnoszenie ich kwalifikacji. Podawano tu dobre przykłady Węgier i Francji, jeśli chodzi o pracę z dziećmi, rodzicami i otoczeniem w klasach 1–3. Sport jako element edukacji zdrowotnej i oddziaływanie na rodziców jest rozwiązaniem. Wcale nie trzeba szukać daleko, wystarczy spojrzeć do określonych dokumentów i przejrzeć te dobre przykłady, spróbować kompleksowo rozwiązać problem, bo w wielu miejscach nam się to wymyka.

Gdy patrzymy na te wytyczne, to mam wrażenie, że w ostatnich latach – to nie ma etykiety politycznej – ministrowie resortu edukacji porzucają sport, jako element oddziaływania na dzieci i młodzież. Porzucają go w sensie formalnym, ograniczając zainteresowanie tym również w ministerstwach – słyszę teraz o zatrudnianiu osób na pół etatu, które się tym zajmują. Porzucają ten temat również w sensie instrumentów do jego realizacji, czyli środków finansowych, które mają w swoich resortach. Przestają nadzorować, to się dzieje w kuratoriach itd. W związku z powyższym można powiedzieć, że porzucają ten temat, bowiem skoro organem prowadzącym są samorządy, to głównie one mają się tym zajmować. Z punktu widzenia ministerstwa, rządu czy instytucji rządowych odchodzi się od tego w znacznej mierze. To jest to, o czym wspomniałem na początku – element dotyczący resortowości, a nie działań zintegrowanych.

Na zakończenie chciałbym zapytać o kwestie związane z aktywnością fizyczną seniorów. Jak wspomniałem, wczoraj przyjęliśmy dezyderat skierowany do rządu. Gdyby udało się to rzeczywiście przygotować, a jeśli robi się to na skalę ogólnopolską, to nie jest drogo… przepraszam, jest taniej, byłoby dobrze. We współdziałaniu z samorządami można by przygotować i opracować centra aktywności i z czasem osiągnęlibyśmy – łącząc wysiłek, nakładając na to miejsca aktywności oraz patronat organizacji pozarządowych – odpowiedni efekt. Nie powinno być tak, że to jest tylko park, miasto. Wokół tego powinna tworzyć się przestrzeń aktywności społecznej. Sądzę, że warto byłoby te przedsięwzięcia wspierać. Tam, gdzie pojawiły się centra aktywności widać znaczące zainteresowanie. Ma ono bardzo różny wymiar, np. jako miejsce spacerów babci z wnuczkiem. Tak jest bardzo często. Oboje aktywnie odpoczywają, mając ciekawe miejsce do spacerów, szczególnie dla osób starszych. Rośnie też zainteresowanie osób, które chcą wypełniać swój czas wolny w aktywny sposób. Dlatego apeluję do pani minister, aby może z czasem, korzystając na poziomie regionalnym ze środków europejskich, pomyśleć o zbudowaniu całego programu, który tego by dotyczył. Na pewno teraz, gdy minister uruchomił program aktywności osób starszych, bardziej związany z elementem edukacyjnym, wyciągnięciem ludzi z domu, warto dołączyć do tego drugi element związany z aktywnością fizyczną. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Dziękuję. Głos ma pan poseł Kazimierz Moskal.

Poseł Kazimierz Moskal (PiS):

Panie przewodniczący, państwo ministrowie, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, po pierwsze dziękuję za tę informację. Wszyscy dowiedzieliśmy się, że Unia Europejska i jej struktury mają pewien program, są pewne priorytety, rezolucje, konkluzje, wytyczne i komunikaty. Mam dość ogólne pytanie: czy i w jakim stopniu te akty prawne i dokumenty Unii Europejskiej wpływają na politykę krajową w dziedzinie sportu? Gdyby nie było tych priorytetów Unii Europejskiej, czy ta polityka, która będzie realizowana w najbliższym czasie byłaby inna, czy nie? To bardzo ogólne pytanie.

Drugie pytanie: co z tego będziemy mieli? Pewnie musimy się podporządkować, jeśli chodzi o priorytety Unii Europejskiej. Jakie wskaźniki mogłaby pokazać pani minister,

że dzięki tym wszystkim aktom prawnym coś się polepszy w dziedzinie sportu. Chodzi mi o powszechność, dostępność do obiektów. Czy i w jakim stopniu pani minister widzi szansę zmian na lepsze polityki sportu?

Trzecie, ostatnie pytanie. Była mowa o współpracy z Ministrem Edukacji Narodowej, to jest konieczność. Aby mówić o sporcie, trudno wyobrazić sobie realizowanie tej polityki bez ścisłej współpracy. Mam pytanie. Tematem są priorytety programowe Unii Europejskiej dotyczące promocji zdrowia poprzez sport i turystykę. Jak wygląda współpraca z Ministerstwem Zdrowia i Ministerstwem Sportu i Turystyki? Jakie w najbliższym czasie planowane są konkretne działania przez te dwa resorty? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Dziękuję. Rzeczywiście mówiąc o sporcie zazwyczaj wymienia się całą triadę: sport, zdrowie i edukację. Te obszary są nierozłączne. Dochodzi teraz jeszcze ze względu na starzenie się społeczeństwa również polityka społeczna. W takich obszarach powinniśmy rozważać każdą aktywność fizyczną, która jest sportem w mniejszym lub większym stopniu. Padło parę pytań, pani minister, oddaję pani głos.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Bardzo dziękuję. Pozwolę sobie odnieść się w sposób ogólny do wypowiedzi pana posła Tomaszewskiego oraz pana posła Tomaszewskiego – tak się akurat złożyło. Nie wybrzmiały tu konkretne pytania, ale dotknęli panowie dość istotnych kwestii, do których chciałabym dodać komentarz ze strony resortu sportu i turystyki. Jeśli chodzi o współpracę z Ministerstwem Edukacji Narodowej w zakresie lekcji wychowania fizycznego w klasach 1–3, czyli nauczania początkowego, to identyfikujemy to jako największy problem. Tak naprawdę tych lekcji WF tam albo nie ma, albo prowadzą je nauczyciele nauczania początkowego, a więc niewyspecjalizowani w zakresie kultury fizycznej. Chcę państwa poinformować, że pani minister Joanna Mucha podjęła w tej kwestii konkretne decyzje odnośnie do działań i współpracy z MEN, aby wypracować zmiany systemowe w tym zakresie.

Departament Analiz i Polityki Sportowej Ministerstwa Sportu i Turystyki w chwili obecnej ma zebraną bardzo obszerną bazę danych głównie statystycznych potwierdzających i identyfikujących pewne bariery w tym zakresie oraz to, na jakim poziomie w chwili obecnej jest nauczanie aktywności fizycznej najmłodszych, jak to się odbywa w kategoriach uczniowskich. Myślę, że w najbliższym czasie powstanie zarys wytycznych, które pozwolą podjąć pewne rozwiązania systemowe, które pomogą zmienić tę sytuację.

Nawiązuję do wypowiedzi pana posła Tadeusza Tomaszewskiego odnośnie do współpracy międzyresortowej i tworzenia pewnych wspólnych działań systemowych na szczeblu kilku resortów. Podczas ostatniego posiedzenia kierownictwa przeprowadziliśmy na ten temat dyskusję i przyjęliśmy pewne decyzje kierunkowe odnośnie do podjęcia takiej współpracy nie tylko z Ministerstwem Edukacji Narodowej, ale również z Ministerstwem Zdrowia. Nie jestem w chwili obecnej gotowa przedstawić państwu planu konkretnych działań, który będzie być może wspólnie realizowany, ale ta współpraca jest już podjęta i przygotowanie takich rozwiązań systemowych w najbliższym czasie przynajmniej w tych dwóch obszarach i na styku współpracy z tymi dwoma ministrami nastąpi.

Jeśli chodzi o różnego rodzaju działania skierowane do osób starszych, seniorów, to oczywiście Ministerstwo Sportu i Turystyki w ubiegłym roku, gdy był Europejski Rok Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej włączało się do wielu inicjatyw Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Podejmowało również swoje własne inicjatywy. Chcę państwu zwrócić uwagę, że w tym zakresie niewątpliwie zgadzamy się i widzimy potrzebę działania w sferze infrastrukturalnej i wsparcia tego typu działań, o których mówił pan poseł Tomaszewski. Mam na myśli tworzenie centrów aktywności fizycznej lub sportowej, jakkolwiek to rozumieć, dla seniorów. Należy zwrócić uwagę, że wszelkiego rodzaju działania, które były i są podejmowane przez resort w zakresie wolontariatu, są również skierowane do tej grupy społeczeństwa.

Wolontariat sportowy – można patrzeć na to zjawisko z dwóch stron. Ze strony aktywizowania osób starszych w zakresie wolontariatu mieli państwo być może okazję

widzieć jak udało się to zrealizować chociażby przy Euro 2012. Rzeczywiście mieliśmy wolontariuszy w wieku 65+, którzy bardzo aktywnie funkcjonowali przy realizacji tej imprezy. Wartościowe jest również pozyskiwanie osób – tzw. lokalnych liderów sportu, którzy mogliby animować w tych grupach aktywność fizyczną na poziomie lokalnym.

Jeśli chodzi o ostatnie trzy pytania pana posła odnośnie do wytycznych i jak odnoszą się do tych spraw w kraju, to chcę powiedzieć, że głównie w zakresie prac Departamentu Promocji i Rozwoju Sportu, który niedługo będzie nosił inną nazwę po zmianie regulaminu ministerstwa, są te działania i programy, które są ukierunkowane do środowisk wiejskich i akademickich. Jest to np. taki program jak „Sport Wszystkich Dzieci", „Zajęcia Sportowe dla Uczniów", rozwijanie sportu osób niepełnosprawnych. One wpisują się w realizację tych wytycznych, które są wskazywane na poziomie europejskim. To również cała sfera działań infrastrukturalnych. Jest to chociażby program „Moje Boisko – Orlik 2012" realizowany przez ostatnie cztery lata, ale nie tylko. Jest również program dotyczący możliwości realizacji inwestycji w zakresie boisk wielofunkcyjnych czy też hal sportowych. Miał on na celu pokrycie białych plam w gminach i miejscowościach, w których w ogóle praktycznie nie było żadnych obiektów, gdzie dzieci czy starsi mogliby uprawiać jakąkolwiek aktywność sportową.

Pozostaje również to, co jest podejmowane w tym zakresie również w chwili obecnej – na rok bieżący 2013. Chcemy cały czas działać w tym kierunku i wzbogacać tę infrastrukturę. Ministerstwo Sportu i Turystyki ogłosiło konkurs na projekt dodatkowej infrastruktury uzupełniającej infrastrukturę orlikową, która mogłaby służyć również najmłodszym. To mogłyby być place zabaw lub inne elementy, które w lokalnej społeczności są identyfikowane, jako potrzebne dla aktywności fizycznej młodzieży czy też seniorów. Będziemy również starali się utrzymać program – w chwili obecnej pracuje nad tym Departament Infrastruktury Sportowej – który mógłby wspierać realizację boisk wielofunkcyjnych. Zakończył się program orlikowy i widzimy, że jest dalej duże zainteresowanie samorządów tego typu obiektami bądź podobnymi. Byłaby możliwość wypełnienia tej luki.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, poprosiłabym panią dyrektor Suską oraz panią Małgosię Szukalską o uzupełnienie mojej wypowiedzi w tym zakresie.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Proszę bardzo.

Poseł Tadeusz Tomaszewski (SLD):

Panie pośle, jeśli mogę, to mam jedno pytanie. Zapomniałem o tym, a mowa o tym w wytycznych, bo to również jest element polityki państwa. Chodzi o współdziałanie sektora pozarządowego. Powiem inaczej, ubezpieczenia zdrowotne i ubezpieczenia wraz z sektorem w promocji. Pamiętam, że mieliśmy taką akcję jak boisko ze sztuczną nawierzchnią do piłki nożnej z udziałem PZU. Jak sądzicie państwo, czy było to elementem misji PZU, czy elementem normalnej decyzji mówiącej o tym, że ktoś z kimś jest we właściwych relacjach w podtekście politycznym i coś zaczęło funkcjonować. Zgasło, bo przyszli inni, uznali, że nie, albo inni mówili, że „to było moje" itd. W Polsce system ubezpieczeń obecnie – tak też tworzyliśmy prawo – polega na tym, że ubezpieczenie to obowiązek klubu. Dalej się nic nie dzieje. Jest tylko zbieranie pieniędzy ewidentnie w jedną stronę, podwyższanie stawki. Jako sektor pozarządowy jesteśmy tu bezradni i źle zorganizowani w tej sprawie. Potrzeba jakiejś pomocy. Firmy ubezpieczeniowe nas łupią, a nie prowadzą z nami, tak jak zapisano w tych wytycznych, programów profilaktyki, aktywności fizycznej itd. Nie mówię już o NFZ, pozostawiam ten temat, ale są tam ogromne możliwości. Tam od czasu do czasu pojawiają się konkursiki, ale są to konkursiki, a nie element działań systemowych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Dziękuję.

Dyrektor w departamencie MSiT Ewa Suska:

Dziękuję. Chciałam poruszyć dwie kwestie. Absolutnie zgadzam się z panem posłem Tomaszewskim, że wyzwania jakie niosą za sobą te wytyczne to wyzwania o charakterze

międzysektorowym. Oczywiście, ten dokument, który państwu przedstawiłam, to nie jest dokument przyjęty przez Radę Unii Europejskiej, on prawdopodobnie zostanie przyjęty w drugiej połowie tego roku. To był projekt dokumentu. Przetłumaczyliśmy go, rozesłaliśmy do wszystkich kuratoriów, samorządów i wszystkich resortów z prośbą o przesłanie nam informacji, jakie działania są podejmowane w celu realizacji tych wytycznych. Otrzymaliśmy pięć odpowiedzi po wysłaniu około 100 egzemplarzy.

Jeśli chodzi o problem ubezpieczeń, to jest to ogromny, obszerny i bardzo ciekawy temat. Oczywiście, w pełni się z panem zgadzam. To ogromne źródło wsparcia dla działalności na tym polu. Myślę, że ta działalność i współpraca z sektorem ubezpieczeniowym powinna być podejmowana zarówno na szczeblu centralnym, ale również na szczeblu samorządowym. Przecież nie jest powiedziane, że muszą zaistnieć jakieś ogólnonarodowe wytyczne w tym zakresie. Można tu podejmować działania na wszelkich szczeblach.

Jeśli chodzi o Narodowy Program Zdrowia i współpracę z resortem zdrowia, to chciałabym podkreślić, że przy opracowywaniu priorytetów Narodowego Programu Zdrowia czynny udział brali przedstawiciele ministra odpowiedzialnego za kulturę fizyczną. Ekspert w zespole przygotowującym te priorytety zrobił bardzo wiele. Jednym z głównych priorytetów jest współpraca resortu zdrowia i kultury fizycznej i sportu, w tym opracowywanie projektów i działań w ochronie zdrowia. To tyle z mojej strony.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Dziękuję. Głos ma pan minister Paweł Orłowski.

Podsekretarz stanu w MRR Paweł Orłowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, taka jest nasza rola, aby przedstawiać państwu właściwą wiedzę i nie zawsze będzie ona satysfakcjonowała pana przewodniczącego czy państwa posłów, którzy profesjonalnie zajmują się sportem w kontekście całej dziedziny. Trzeba powiedzieć uczciwie, że sport w nawiązaniu do słów pana przewodniczącego nie jest celem strategii Europa 2020, głównym celem rozwojowym, oczywiście nie doceniając roli sportu jako takiego. Obecnie ta strategia Europa 2020 wpływa na nasze działania i wskazuje, jakie cele mamy osiągnąć w ujęciu rozwojowym. To już nawet nie Strategia lizbońska. Możemy zadawać pytania o jej efektywność. Obecnie jest to strategia Europa 2020 w kontekście całego budżetu na lata 2014–2020 w Polsce i w innych krajach członkowskich.

Na pewno, gdybyśmy w dniu dzisiejszym rozmawiali w innym wymiarze nie sportu i aktywności fizycznej, w co będziemy inwestowali te 70 mld euro +, to pewnie państwo byliby bardziej usatysfakcjonowani. Szereg dziedzin będzie wprost finansowanych, począwszy od efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, badań, rozwoju, innowacji, transportu, sieci szerokopasmowych i zagadnień cyfryzacyjnych, ochrony środowiska oraz inwestycji przeciwpowodziowych. Tak jak powiedziałem, nie da się tych środków inwestować we wszystkie możliwe dziedziny. Z tego powodu, co już wykazano, z jednej strony są programy ponadnarodowe, takie jak Erasmus, a z drugiej strony środki krajowe, których fundusze unijne nie mogą zastępować. Dyskusja i państwa pytania bardzo dobrze łączyły się z tym, co wskazywaliśmy wraz z panią minister. O ile nie występuje wprost wskazana kategoria sport czy turystyka, to w wielu dziedzinach w ramach zintegrowanych inwestycji czy programów o charakterze miękkim takie działania będą finansowane.

W znacznej części zgadzam się z diagnozą pana posła Tomaszewskiego, że to rola MEN. Trudno wypowiadać się nam w imieniu MEN w sprawie edukacji i zajęć wychowania fizycznego. Jeśli zakładamy teraz i w przyszłości w ramach Programu Kapitał Ludzki i jego następców programy rozwojowe dla szkół, podwyższanie standardów nauczania, doskonalenie nauczycieli, to wymiar związany z wychowaniem fizycznym także się może w nim znaleźć. To jest odpowiedź na problemy funduszy i programowe, teraz i w przyszłej perspektywie.

Jeśli mówimy o projektach rewitalizacyjnych, to też zależy od autora, od tego, kto będzie taki projekt składał oraz konstruował go, jaki wymiar znajdą tam różnego rodzaju zagadnienia demograficzne związane ze zdrowiem czy ze sportem. Trudno mówić o tym,

że wprost będzie jakiś konkurs, działanie, priorytet na halę czy infrastrukturę sportową. Nie szedłbym aż tak daleko, nawet w programach regionalnych. Jeśli mówimy o rewitalizacji, to część tej infrastruktury może się znaleźć w tych programach. Jeśli mówimy o ochronie walorów przyrodniczych, przykładowo rewitalizacji parków, nic nie stoi na przeszkodzie, aby w ramach takiego parku pojawiła się infrastruktura do ćwiczeń dla osób starszych. To również zależy od świadomości autorów, którzy będą konstruowali projekty. Część polityki spójności również musi wpisywać się w strategię Europa 2020.

Pojawił się temat Polski resortowej oraz pracy w ramach pewnych silosów. Wszystkie programy 2014–2020 są tworzone wspólnie w ramach grup roboczych ze wszystkich ministerstw, które są danym programem zainteresowane. Zapoznają się one z treścią programów. Te wątki, które tu były poruszane znajdą w nich swój wymiar. Musimy realizować cele strategii Europa 2020. Nie tylko musimy, ale chcemy. To jest nasza wspólna decyzja – nasza i innych krajów europejskich i ma swoje przełożenie w programach reform krajowych. Nie oznacza to jednak, że szereg innych inicjatyw unijnych w ramach polityki krajowej nie może być realizowany. To tylko jeden aspekt, na którym musimy się skoncentrować.

Organizacje pozarządowe, jako realizatorzy wielu projektów, szczególnie w sferze społecznej, wykluczenia społecznego i integracji na pewno będą autorami i beneficjentami wielu projektów. Tam również te wątki, które państwo poruszali będą realizowane, szczególnie pod kątem zatrudnieniowym.

Jeśli chodzi o turystykę, co jeszcze raz podkreślę, nie miałbym obaw. Wprost nie występuje tu interwencja, wsparcie dla turystyki, ale przekrojowo w wymiarze gospodarczym, ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego na pewno się znajdzie.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Dziękuję. Jeśli mogę zabrać głos, to powiem, że ten dokument, który w dniu dzisiejszym zobaczyłem po raz pierwszy tak naprawdę jest gotowym instrumentem do wprowadzenia w życie, implementacji, włączenia do naszych działań. Szczególnie ciekawe są wykazy dobrych praktyk w poszczególnych krajach, w poszczególnych obszarach. Nic nie trzeba kombinować, wystarczy wykorzystać tak prosto spisany dokument. Myślę, że pani minister oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki szczególnie uważnie przyjrzą się praktykom tu zapisanym.

Chciałbym opowiedzieć o najnowszej historii w naszym kraju. Wydaliśmy olbrzymie pieniądze na rozbudowanie infrastruktury sportowej, która w chwili obecnej jest wszędzie widoczna i dosyć łatwo dostępna. W ramach programu prawie 3 mld zł przeznaczono na blisko 3 tys. zespołów boisk. W latach 1995–2005 zbudowaliśmy 700 obiektów pływackich z basenami sportowymi, skoczniami, w tym z basenami 50 metrowymi. Nie mówię już o mniejszych programach jak budowa hal. Ostatnio dowiedziałem się, że w takim mieście jak Łódź w 30 szkołach nie ma hal sportowych. Możemy się cieszyć z upowszechnienia i wysiłku, jaki już poczyniono w popularyzacji sportu. Pan poseł Tadeusz Tomaszewski to potwierdzi, bo rządził komisją sportu przez tyle lat i wie, jak były wydawane pieniądze w latach poprzednich, a jak były wydane w ostatnim pięcioleciu. Nakłady wielokrotnie się zwiększyły, chociażby na rozbudowę infrastruktury sportowej. Okazuje się jednak, że ciągle tych pieniędzy jest za mało.

To co przejęliśmy w spadku po poprzednich czasach nadaje się do przebudowy lub remontu, albo wyburzenia i zbudowania od nowa. Zdajemy sobie sprawę z tego, co można zrobić już teraz. Ten dokument jest świetnym opracowaniem do natychmiastowego wykorzystania i nie trzeba wiele zmieniać. Musimy się skoncentrować na tym, aby jak najwięcej wydrzeć z budżetu państwa, aby tę infrastrukturę dalej przebudowywać i aby Ministerstwo Rozwoju Regionalnego było mniej skąpe w rozszerzaniu programowania wydawania pieniędzy na infrastrukturę. Pani minister chciała jeszcze zabrać głos.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Nawiązując do wypowiedzi pana przewodniczącego, chcę powiedzieć, że również jeśli chodzi o sferę programów infrastrukturalnych planowanych na ten rok Ministerstwo Sportu i Turystyki planuje pilotażowy program remontowy. Dotyczyć on będzie ewentualnych remontów i rewitalizacji obiektów, które w tym momencie tego wymagają.

Jeśli chodzi o programy operacyjne i założenia umowy partnerstwa, to chcę powiedzieć tylko, że Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz minister aktywnie uczestniczą w pracach i przygotowaniu założeń umowy, a za chwilę będą już finalizować prace. Dzieje się to również dzięki dobrej współpracy z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego oraz sensownym argumentom, które za tym przemawiają. Minister właściwy do spraw turystyki jest wpisany w trzy programy operacyjne, a minister do spraw kultury fizycznej w jeden. Daje nam to nadzieję na to, że teraz, gdy przystąpimy do kształtowania tych programów operacyjnych, stosowne działania w obszarze sportu i turystyki zostaną uwzględnione, a zarazem pewne środki zostaną wydatkowane, czy to w zakresie projektów systemowych, czy też na poziomie wsparcia przedsiębiorców i podmiotów zainteresowanych realizowaniem tych działań.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Pani poseł Rafalska się spóźniła, ale chciała zadać pytanie.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS) – spoza składu Komisji:

Przepraszam za moje spóźnienie, ale inne obowiązki nie pozwoliły mi wcześniej wziąć udziału w tym posiedzeniu. Przepraszam również, jeśli to zagadnienie było poruszane wcześniej. Mam pytanie, czy możliwe jest w ramach działań programowych i tych środków finansowanie badań, które określiłyby stan sprawności populacji? Czy państwo mają wiedzę, kiedy takie przekrojowe oraz kompleksowe badania dotyczące stanu sprawności fizycznej Polaków były ostatnio prowadzone? One w nawiązaniu do elementu prozdrowotności są niezwykle ważne. Kiedyś w miarę systematyczne, cyklicznie były robione badania sprawności fizycznej dzieci i młodzieży – porównywano ich wyniki. Mam wrażenie, że w ostatnich latach nastąpił potężny wyłom.

W mojej ocenie w Polsce dokonuje się istotna zmiana polegająca na tym, że formy spędzania czasu wolnego powodują, iż ludzie starsi zaczynają być bardziej aktywni ruchowo, czynni rekreacyjnie poprzez dostępność do infrastruktury sportowej, wiele atrakcyjnych sportów, a obniża się uczestnictwo i aktywność fizyczna dzieci i młodzieży, co może mieć poważne skutki prozdrowotne. Nie mówię o klasycznych problemach, jakie stanowią wady postawy i skutki mniejszej aktywności. Wydaje mi się, że jest pilna potrzeba dokonania oceny stanu sprawności i przeprowadzenia badań kompleksowych.

Druga kwestia, mówił o tym również pan przewodniczący. Dynamika nakładów na sport w Polsce jest bardzo duża z powodu ostatnich nakładów na Euro, ale musimy mieć świadomość, że dynamiczny rozwój bazy infrastrukturalnej musi pociągnąć za sobą wzrost nakładów na trenerów, uczelnie, kluby sportowe, aby sfinansować dostępność tej znacząco poprawiającej się infrastruktury. Nie można wydawać pieniędzy tylko na infrastrukturę, bo będziemy budowali sobie sportowe pomniki, z których będą korzystali ludzie, których stać na płatne zajęcia sportowe, a młodzież będzie miała ograniczoną aktywność z różnych powodów, w tym mody i odciągania od sportu. Naprawdę relacja tego ma duży wpływ na profilaktykę prozdrowotną i banałem byłoby mówić podczas posiedzenia tej Komisji, jak korzystny wpływ ma uprawianie sportu i aktywność fizyczna na zdrowie.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Mówiliśmy także o tych zagadnieniach. Pani minister ma głos.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Odnosząc się do kwestii badań, oczywiście mamy dostępne badania, które realizowane są również na poziomie Unii Europejskiej. W tym dokumencie, nie tym w postaci książkowej, ale tym w miękkiej okładce, wspominaliśmy skrótowo o tych danych. Pisaliśmy, jaki jest obecny stan udziału w aktywnym trybie życia Europejczyków. Jeśli chodzi o poziomy krajowe to, jeśli pan przewodniczący pozwoli, poprosiłabym panią Małgosię o szczegóły. Takie dane i badania są obecnie zbierane przez Departament Polityki i Analiz Sportowych. Posłużą one do wypracowania systemowych rozwiązań, zmian, zwłaszcza w szkolnictwie podstawowym, w klasach 1–3, we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Jeśli można, to wypowie się pani Małgosia.

Specjalista w MSiT Małgorzata Szukalska-Wrona:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałam tylko dodać, że badanie eurobarometru, o którym wspomniała pani minister to badanie regularne. Odbyło się ono w 2004 roku, teraz mamy wyniki z roku 2009. Te wyniki są dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Sportu i Turystyki. Kolejne badanie jest już planowane, prawdopodobnie w 2015 roku. W ostatnim opublikowanym badaniu zawarto motywacje do uprawiania sportu, to jaka jest częstotliwość uprawiania sportu przez osoby w różnym wieku i różnej płci. Badany jest również wolontariat sportowy. Spektrum badań jest dość szerokie. Wyniki badań można znaleźć na naszej stornie internetowej i na stronie Komisji Europejskiej. Chciałam dodać kilka zdań na temat krajowych badań. W zeszłym roku ministerstwo – Departament Analiz i Polityki Sportowej wykonał badanie IPAQ – przeprowadzone przy użyciu zatwierdzonego międzynarodowego kwestionariuszu – i wyniki tych badań będą wkrótce opublikowane.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Proszę, pani poseł.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS) – spoza składu Komisji:

Panie przewodniczący, właśnie nie o tego typu badania aktywności, motywacji chodziło. Chodzi o ocenę stanu sprawności, cech motorycznych, skutki aktywności przekładające się na wymierną sprawność, siłę, skoczność. Są na to określone testy. Chodziło o tego typu badania przekrojowe, pokazujące ogólną ocenę stanu sprawności fizycznej.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Pamiętam, że za moich dziecięcych lat takie badania były przeprowadzane. Co jakiś czas były, ale nie przypominam sobie, aby w ostatnich 20 latach, przynajmniej jeśli chodzi o moje dzieci, takie badania były przeprowadzone.

Poseł Elżbieta Rafalska (PiS) – spoza składu Komisji:

Prowadziły je akademie wychowania fizycznego.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Pamiętam, jaki był zestaw testowy. Pani minister.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Jeśli pani poseł się zgodzi, to proszę o możliwość szczegółowej odpowiedzi na piśmie. Wedle mojej wiedzy te badania odbywają się, zwłaszcza w niektórych akademiach wychowania fizycznego, niektórych szkołach na poziomie gimnazjum i liceum, ale nie jest to powszechne zjawisko i nie daje nam pełnego obrazu. Po szczegółowym zweryfikowaniu tego w ministerstwie pisemnie się do tego ustosunkujemy, jeśli można.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Jeszcze słów parę chce powiedzieć pan minister Orłowski. Może jednak zdecydował się dać trochę pieniędzy.

Podsekretarz stanu w MRR Paweł Orłowski:

Panie przewodniczący, myślę, że jeszcze kilka posiedzeń Komisji musi się odbyć, również w Brukseli i być może wtedy będziemy mogli wpisać w strategię Europa 2020 kategorię sportu. Myślę, że ten wymiar sportowy znajdzie się w strategii pośrednio, w perspektywie. Kontynuując ten wątek poruszony przez pana przewodniczącego i w odpowiedzi na pytanie pani poseł, nie chcę wchodzić w kompetencje Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Sportu i Turystyki, ale szereg badań i tego typu diagnoz niezwiązanych tylko z kwestią aktywności fizycznej, ale bezpośrednio powiązanych jest realizowane na poziomie regionalnym i lokalnym przede wszystkim przez samorządy, z racji tego, że są organami prowadzącymi dla szkół. Dosyć dokładne badania, oczywiście nie jest to powszechne, są realizowane. Mówię o tym z tego powodu, iż bardzo często finansuje się je w ramach programów połączonych ze wsparciem unijnym, z myślą o programach profilaktycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych, a także w drugiej części, w zakresie zdrowego i aktywnego starzenia się i aktywności zawodowej i fizycznej osób starszych. Szereg tego typu badań również może być finansowany w programach realizowanych

przez Ministerstwo Zdrowia. Myślę, że udział Ministerstwa Sportu i Turystyki w ramach tej wspólnej pracy będzie bardzo silny.

Przewodniczący poseł Andrzej Biernat (PO):

Dziękuję. Wydaje mi się, że dość szybko wrócimy do tematu i spróbujemy przygotować dokument komisyjny, który pomoże wykorzystać dane zawarte w tych wytycznych do bieżącej działalności i wprowadzania tych programów w sposób metodyczny i systemowy. Dziękuję państwu, do widzenia. Zamykam posiedzenie Komisji.